

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobců: **a) L. B. a b) O. B.**, zastoupeni JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem Riegrova 376/12, Olomouc, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Opavě**, se sídlem Praskova 194/11, Opava, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: J. G., v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 10. 1. 2018, č. j. 65 A 79/2016 - 65,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Dne 15. 2. 2016 doručili žalobci Katastrálnímu úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc (dále též „správní orgán I. stupně“, či „katastrální úřad“) podání, ve kterém se domáhali opravy chyby v katastrálním operátu (opravy hranic pozemků p. č. X v katastrálním území S., dále též „pozemky“) podle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále též „katastrální zákon“).

[2] Správní orgán I. stupně návrhu nevyhověl (viz Oznámení o neprovedení opravy chyby ze dne 2. 3. 2016). Žalobci doručili správnímu orgánu I. stupně svůj nesouhlas s neprovedením požadované opravy, o kterém rozhodl správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 3. 5. 2016, č. j. OR-132/2016-805. Tímto rozhodnutím s poukazem na § 36 odst. 4 katastrálního zákona nesouhlasu žalobců s neprovedením požadované opravy nevyhověl.

[3] Žalobci napadli rozhodnutí katastrálního úřadu odvoláním. Rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 7. 2016, č. j. ZKI OP O-24/498/2016-8, bylo odvolání zamítnuto a napadené rozhodnutí potvrzeno.

II.

[4] Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného správní žalobou. Shora označeným rozsudkem krajský soud žalobu zamítl. Ztotožnil se se správními orgány v tom, že v daném řízení (vedeném podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona) nebylo možno provést požadovanou opravu hranic pozemků, a to ani na základě podkladů předložených žalobci (geometrický plán č. 24/1950 a mapa zpracovaná k 15. 9. 2016 Ing. B.). Uvedené ustanovení umožňuje napravit pouze chybné údaje katastru, které vznikly: a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem. O takové chybné údaje se v daném případě nejednalo. V řízení podle § 36 katastrálního zákona nelze opravit namítaná pochybení při technickohospodářském mapování, které bylo v daném katastrálním území prováděno v letech 1981 až 1983. Při uvedeném mapování bylo postupováno podle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí (dále též „zákon č. 22/1964 Sb.“) a § 4 odst. 1 písm. b) a c) a § 2 vyhlášky č. 23/1964 Sb. (dále též „prováděcí vyhláška č. 23/1964 Sb.“). Sporná hranice byla určena na základě provedeného místního šetření (viz protokol o místním šetření ze dne 30. 6. 1981). Takto stanovené lomové body byly v souladu s tehdejší právní úpravou převzaty do evidence nemovitostí. Krajský soud nepřisvědčil ani dalším žalobním námitkám a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[5] Proti shora uvedenému rozsudku podali žalobci (dále též „stěžovatelé“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. Podle stěžovatelů jsou rozhodnutí správních orgánů a krajského soudu zatížena vadami ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., přičemž jejich závěry jsou i nezákonné [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Podle stěžovatelů byly hranice jejich pozemků při technickohospodářském mapování prováděném v letech 1981 až 1983 vyznačeny v katastru nemovitostí chybně, což se projevilo i na výměrách pozemků. Hranice nebyly vyznačeny v souladu s faktickým stavem, s geometrickým plánem č. 24/1950 (to potvrzuje i mapa vypracovaná k 15. 9. 2016 Ing. B., kterou se však soud řádně nezabýval). Poukazovali i na nesprávný postup pracovníků orgánů geodézie při mapování a souvisejících činnostech. Z důvodu, že výsledky mapování nerespektují hranice pozemků, které byly trvalým způsobem v terénu vyznačeny, lze pochybovat o tom, že příslušné osoby provedly zaměření podle skutečného stavu na místě (hranice byly v terénu vyznačeny obrubníky, popř. i plotem). Ostatně na to, že hranice jejich pozemků neodpovídá faktické hranici, upozorňovali žalobci již v řízení před krajským soudem, ten se tím však nezabýval. Podle stěžovatelů jejich otec (O. B.) nadto nepodepsal souhlas s obnovou operátu, která proběhla v roce 1999. Stěžovatelé nesouhlasí ani s názorem krajského soudu, že by se předmětný spor měl řešit v občanskoprávním řízení. Podle názoru stěžovatelů by mělo dojít k nápravě v řízení podle § 36 katastrálního zákona. Navrhli zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV.

[6] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém shrnul důvody obsažené v žalobou napadeném rozhodnutí. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

pokračování

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami, ve kterých stěžovatelé poukazovali na vady ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[10] Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[11] Nejvyšší správní soud při zkoumání důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. náleze ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*z nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozzeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na důležitých nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.*“

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že netrpí vadami ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Jeho závěry jsou srozumitelné a plně přezkoumatelné. Na str. 4 až 7 rozsudku přitom krajský soud podrobně a srozumitelně vysvětlil, z jakých důvodů nemohly správní orgány provést stěžovateli požadované opravy v katastru nemovitostí. Stejně tak krajský soud vysvětlil, z jakého důvodu neprovedl důkaz mapou katastru nemovitostí, kterou zpracoval k 15. 9. 2016 Ing. B.

[13] Stěžovatelé dále poukazovali na vady ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit

zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[14] Podle názoru Nejvyššího správního soudu nedošlo v řízení před správními orgány k vadám ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Závěry správních orgánů mají oporu ve správním spisu, nejsou s ním v rozporu, přičemž v řízení nedošlo k vadám, které by vyvolávaly nutnost zrušení správních rozhodnutí. Jejich závěry jsou srozumitelné a plně přezkoumatelné (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 - 84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 - 109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012 - 41, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013 - 25 atp.). Žalovaný řádně zdůvodnil, z jakých důvodů nevyhověl odvolání stěžovatelů a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Vypořádal i argumentaci stěžovatelů poukazující na nutnost provedení předmětné opravy (z důvodu pochybení orgánů geodézie a faktického stavu hranic v terénu, vč. vyznačení plotů a dalších ukazatelů hranic - viz str. 6 až 11 rozhodnutí žalovaného).

[15] Nejvyšší správní soud se dále zabýval jádrem dané věci, tj. otázkou, zda byly dány důvody pro opravu chyby podle § 36 katastrálního zákona.

[16] Podle § 36 katastrálního zákona: „(1) Na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem. (2) Opravu na základě návrhu podle odstavce 1 provede katastrální úřad do 30 dnů, ve zvlášť odůvodněných případech do 60 dnů, ode dne doručení návrhu. (3) Oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, doručí katastrální úřad vlastníkovi a jinému oprávněnému. Současně je poučí o možnosti postupu podle odstavce 4. (4) Sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci.“

[17] Uvedené ustanovení (s účinností od 1. 1. 2014) nahradilo obdobně vyznívající § 8 zákona č. 344/1992 Sb., který rovněž umožňoval katastrálním úřadům opravit chybné údaje katastru, které vznikly: zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, popř. nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem.

[18] V řízení o opravě chyby lze tedy opravit pouze chybné údaje katastru, které vznikly: a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.

[19] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se správními orgány a krajským soudem v tom, že stěžovatelé se domáhali provedení oprav, které nelze opravit v řízení vedeném podle § 36 katastrálního zákona.

[20] Stěžovatelé dovozovali nutnost provedení oprav (v řízení podle § 36 katastrálního zákona) na základě pochybení při technickohospodářském mapování, resp. na základě odlišného průběhu skutečných hranic v terénu. Poukazovali na nesprávný postup pracovníků orgánů geodézie při mapování a souvisejících činnostech vykonávaných v návaznosti na přijetí zákona č. 22/1964 Sb.

pokračování

[21] Cílem zákona č. 22/1964 Sb. bylo vytvořit evidenci nemovitostí za účelem lepšího plánování a řízení hospodářství (§ 1 uvedeného zákona). V evidenci nemovitostí se vyznačovaly veškeré nemovitosti s uvedením druhů pozemků, výměr a způsobu užívání; dále vlastnické vztahy, správa národního majetku, právo trvalého užívání národního majetku, právo osobního užívání pozemků, omezení vlastnických práv a jiné skutečnosti týkající se nemovitostí potřebné pro národní hospodářství (§ 2 uvedeného zákona). Evidence nemovitostí zakládaly v souladu se skutečným stavem orgány Ústřední správy geodézie a kartografie zřízené v okresech („orgány geodézie“), které je měly i vést a udržovat (§ 3 a § 4 uvedeného zákona).

[22] Jednotlivá ustanovení zákona č. 22/1964 Sb. jsou rozvedena v prováděcí vyhlášce č. 23/1964 Sb. Podle § 4 této vyhlášky: „(1) Zápisy právních vztahů v evidenci nemovitostí budou prováděny postupně: a) v první etapě do konce roku 1966 se zapisují v evidenci nemovitostí běžné změny vlastnických vztahů, vlastnická práva nově vzniklá, jakož i jejich omezení, obdobně údaje o správě národního majetku a nově vzniklá práva trvalého užívání národního majetku a osobního užívání pozemků podle podkladů uvedených v § 4 odst. 2 zákona, b) v druhé etapě od roku 1967 budou postupně zapsány právní vztahy v evidenci nemovitostí ještě nevyznačené, c) v obcích, ve kterých bude prováděno technickohospodářské mapování, může být postupováno podle ustanovení písmene b) již v první etapě. (2) Pro zápis právních vztahů o nemovitostech podle odstavce 1 písm. b) bude podpůrně použito zápisů v dosavadních pozemkových knihách, železničních knihách, v jednotné evidenci půdy a v bývalém pozemkovém katastru. Orgány geodézie zapíší do evidence nemovitostí toho, kdo podle výsledku šetření je oprávněným nebo povinným.“

[23] Výkladem uvedeného ustanovení, resp. procesem vzniku evidence nemovitostí a jeho důsledky se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Ten např. v rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 - 103, shrnul proces vzniku evidence nemovitostí následovně: Od 1. 1. 1951 pozemkové knihy přestaly věrně odrážet skutečné vlastnické vztahy, neboť jejich vznik, změny a zánik nebyly do pozemkových knih povinně zaznamenávány. K nápravě tohoto zcela jistě nežádoucího stavu bylo přikročeno až zákonem č. 22/1964 Sb. a jeho prováděcí vyhláškou č. 23/1964 Sb., které odstartovaly komplexní zakládání evidence nemovitostí, tedy zavedení nové databáze vlastnických a jiných právních vztahů k nemovitostem bez přímé návaznosti na dřívější pozemkové knihy. Zápisy právních vztahů do evidence nemovitostí byly prováděny postupně ve dvou fázích. V první fázi od roku 1964 do konce roku 1966 se v evidenci nemovitostí zapisovaly běžné změny vlastnických vztahů, vlastnická práva nově vzniklá, jakož i jejich omezení, obdobně údaje o správě národního majetku a nově vzniklá práva trvalého užívání národního majetku a osobního užívání pozemků. V druhé etapě od roku 1967 měly být postupně zapsány právní vztahy v evidenci nemovitostí ještě nevyznačené. Nově zavedená evidence nemovitostí přitom nemohla jen jednoduše převzít zápisy z pozemkových knih, neboť vlastnické vztahy v polovině sedmdesátých let jim v důsledku přerušení kontinuity zápisů od roku 1951 nemusely odpovídat. Prováděcí vyhláška k zákonu o evidenci nemovitostí proto v § 4 odst. 2 stanovila, že pro zápis právních vztahů o nemovitostech bude podpůrně použito zápisů v dosavadních pozemkových knihách, železničních knihách, v jednotné evidenci půdy a v bývalém pozemkovém katastru. Orgány geodézie zapíší do evidence nemovitostí toho, kdo podle výsledku šetření je oprávněným nebo povinným. Při vzniku katastru nemovitostí (na základě zákona č. 344/1992 Sb.) pak žádná další skutková šetření prováděna nebyla a došlo k přímému převzetí údajů z evidence nemovitostí do katastru nemovitostí.

[24] V rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 - 103, se Nejvyšší správní soud dále zabýval pojmem „zřejmý omyl“ a podmínkami, za kterých lze provést opravu takového omylu. Mj. uvedl, že zřejmý omyl je „charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru (...)).“ Za zřejmý omyl nelze považovat situaci „kdy část údajů z listiny (smlouvy postupuji z 4. 12. 1948) je zapsána v katastru nemovitostí a část údajů z téže listiny (sporné zástavní

právo) zapsána do katastru nebyla. (...) [K]atastr nemovitostí je přímý nástupce evidence nemovitostí, která vznikala postupně od poloviny let šedesátých do konce let osmdesátých. V daném případě je tedy de facto napadán nesprávný postup pracovníků střediska geodézie, kteří vytvářeli evidenci nemovitostí, a to podpůrně na základě pozemkových knih a dokumentů ze sbírky listin a na základě vlastního šetření skutečného stavu právních vztahů k té které nemovitosti. Nebyl-li pak zápis uvedený v pozemkové knize převzat do evidence nemovitostí, nemuselo se jednat pouze o opomenutí pracovníka tehdejšího střediska geodézie, ale i o výsledek šetření skutečného stavu věci, kdy mohlo vyjít najevo, že příslušný zápis již nemá opodstatnění. Z rozporu mezi zápisem v pozemkové knize (a listinou jej potvrzující) a zápisem v katastru nemovitostí proto nelze bez dalšího dovozovat zřejmý omyl (...)“.

[25] Výše uvedené závěry přebírá i navazující judikatura správních soudů, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 - 134, či rozsudek téhož soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012 - 31, ve kterém soud nad rámec shora uvedeného uvedl i to, že: „Pracovník geodézie nebyl po provedeném šetření povinen převzít bez dalšího údaje evidované v pozemkové knize do evidence nemovitostí. Zápisy v pozemkových knihách byly pouze podpůrné. Aby mohl být učiněn závěr, že nepřevzetí údaje bylo zřejmým omylem, nestačí prokázat, že k nepřevzetí údaje došlo skutečně v rozporu s právem. Nutné je zjištění, že se muselo jednat o zcela zjevný omyl pracovníka geodézie, nikoliv výsledek jeho uvážení, například proto, že jiná alternativa než převzetí údaje do evidence nemovitostí nepřecházela v úvahu.“

[26] Z uvedené judikatury tedy vyplývá, že v řízení o opravě chyby nelze opravovat změny, ke kterým došlo v důsledku právní úpravy, resp. na základě vzniku evidence nemovitostí a technickohospodářského mapování. Právě o to se však stěžovatelé kasační stížností snaží. Snaží se zpochybnit výsledek předmětného mapování a docílit opravy chyby v katastru podle údajů před tímto mapováním. To však právní úprava explicitně neumožňuje. Právní úprava neumožňuje katastrálním úřadům hodnotit zákonnost procesu mapování a v případě jeho nezákonnosti zasahovat do katastru nemovitostí. Jak již bylo opakovaně uvedeno, katastrální úřady mohou opravovat pouze zřejmé omyly, popř. nepřesnosti stran měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel. Pouze takové omyly a nepřesnosti mohou katastrální úřady napravit v řízení podle § 36 katastrálního zákona.

[27] Pokud pak stěžovatelé pro podporu svých tvrzení o nesprávném zaměření hranic poukazovali na geometrický plán č. 24/1950 a mapu, kterou vypracoval k datu 15. 9. 2016 Ing. B., odkazuje zdejší soud na výše uvedené a dodává, že z těchto listin mj. nevyplývá, že by se příslušný pracovník při zakládání nemovitostí dopustil omylu ve smyslu § 36 katastrálního zákona. Stěžovatelé relevantním způsobem nedokládali, že by skutečně došlo ke zjevnému omylu, který nemohl mít jiný racionální důvod (např. výstup z místního šetření - viz rozsudky ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 - 103 a ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012 - 31). Pouze na okraj zdejší soud dodává, že ve správním spisu je založen protokol o místním šetření, ze kterého vyplývá, že všichni zúčastnění zástupci a vlastníci s provedenými změnami souhlasili; součástí správního spisu je i listina nazvaná „*Soupis nemovitostí*“, na které je podpis p. B. u pozemků p. č. X. Obdobně lze nahlížet i na tvrzení stěžovatelů, že se jejich otec neúčastnil následné obnovy operátu a nesouhlasil s ní. I zde lze přitom pro úplnost poukázat na to, že ve správním spisu je založena listina, ze které vyplývá, že dne 18. 3. 1999 se p. B. seznámil s obnoveným operátem, což potvrdil svým podpisem.

[28] Ostatně stěžovatelé ani netvrdili, že by např. uvedená mapa byla součástí sbírky listin. Řízení o opravě chyb v katastrálním operátu přitom „*slouží k uvedení údajů v katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2006, č. j. 2 As 58/2005 - 125, publ. pod č. 986/2006 Sb. NSS., či rozsudek ze dne 31. 5. 2006, č. j. 5 As 16/2005 - 88). Stejně tak viz i pozdější judikaturu, např. rozsudek Nejvyššího správního

pokračování

soudu ze dne 25. 2. 2011, č. j. 5 As 88/2009 - 75, podle něhož opravou chyby „*dochází pouze k dodatečnému nabrání údaje chybně evidovaného v katastrálním operátu údajem z hlediska právní úpravy katastru nemovitostí správným, tedy takovým údajem, který je v souladu s listinami založeným ve sbírce listin.*“ Obdobně viz i další rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012 - 35, ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 90/2012 - 65, ze dne 13. 11. 2014, č. j. 7 As 119/2014 - 53, ze dne 12. 5. 2016, č. j. 6 As 166/2015 - 27 atp. Nutno dodat, že stěžovatelé relevantně nepochybují ani hodnocení předmětné mapy vypracované Ing. B. ze strany žalovaného, který k ní mj. uvedl, že: „*Soulad skutečného průběhu hranice pozemku parc.č. X s pozemkem parc.č. X s výsledky obnovy novým THM z roku 1983 potvrdilo i kontrolní zaměření hranic parcely provedené dne 2.7.2015 úředně oprávněným zeměměřičským inženýrem Ing. Z. B., z kterého vyplývá, že stávající lomové body hranice č. 3-103 a č. 3-1 odpovídají lomovým bodům vyšetřeným při šetření hranic v roce 1980.*“

[29] Dále lze zmínit rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 - 134, ze kterého vyplývá, že pokud vlastníci dotčených pozemků (resp. jeden z nich) se změnou hranice v katastrální mapě nesouhlasí, nelze předmětnou hranici, která byla platně vyhlášena, měnit v řízení o opravě chyby, a to i přesto, pokud by bylo možné před katastrálním úřadem věrohodně prokázat, že hranice byla zakreslena nesprávně. Obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 3 As 6/2009 - 162, ze dne 29. 9. 2010, č. j. 8 As 26/2008 - 65 atp.

[30] Je třeba zdůraznit i to, že katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 90/2012 - 65). Na tento rozsudek navázal zdejší soud např. v rozsudku ze dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 86/2016 - 40, ve kterém rovněž uvedl, že katastrální úřad může v řízení o opravě chyby činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky. V řízení o opravě chyb nelze napravit jakýkoliv nesoulad mezi evidovanými údaji a skutečností. Pokud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se ochrany svých práv domoci především u civilních soudů například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva [§ 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále též „o. s. ř.“]. Z uvedených rozsudků, jakož i z rozsudku ze dne 13. 11. 2014, č. j. 7 As 119/2014 - 53, pak vyplývá, že restriktivní pojetí pravomocí katastrálního úřadu pramení už z jeho postavení jako orgánu státní správy; jedná se o správní orgán provádějící toliko evidenci nemovitostí na základě předloženého titulu a nikoliv orgán povoláný k přezkumu jeho pravosti či správnosti. Taková pravomoc náleží subjektům odlišným – zpravidla jiným správním orgánům či civilním soudům. Možnosti katastrálního úřadu ve vztahu k opravě zřejmým omylem vzniklých chyb v jeho katastrálním operátu jsou nadto limitovány také během času.

[31] Lze tedy uzavřít, že správní orgány ani krajský soud nepochybily, pokud na základě důvodů, pro které stěžovatelé požadovali provést předmětnou opravu (tj. na základě tvrzeného pochybení při technickohospodářském mapování a nesouladu hranic pozemků se stavem v terénu před mapováním) neprovedly v řízení podle § 36 katastrálního zákona požadovanou opravu. Právní úprava a judikatura správních soudů k ní se vztahující, podle které postupovaly i správní orgány a krajský soud, provedení požadované opravy neumožňovaly. Ačkoliv se uvedená judikatura vztahovala primárně k předchůdci katastrálního zákona (k § 8 zákona č. 344/1992 Sb.), lze ji z důvodu podobnosti použít i na nástupce uvedeného zákona, tedy na § 36 katastrálního zákona (zákona č. 256/2013 Sb.). K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2016, č. j. 9 As 242/2015 - 58.

[32] Výklad zastávaný stěžovateli by umožňoval katastrálním úřadům (a to i po uplynutí několika desítek let) bez jakéhokoliv omezení zasahovat do katastru nemovitostí. Zákon však k takovému postupu katastrální úřady nezmocňuje. Katastrální zákon umožňuje katastrálním úřadům napravovat pouze zřejmé omyly při vedení a obnově katastru a nepřesnosti při podrobném měření, zobrazení měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel. Katastrální úřady nejsou oprávněny rozhodovat o sporech vlastníků nemovitostí o průběhu vlastnických hranic. Takové spory nemohou řešit ani soudy správní, které jsou oprávněny přezkoumávat zákonnost rozhodnutí správních orgánů (viz § 1 a násl. s. ř. s.). Soukromoprávní spory mohou řešit pouze soudy občanskoprávní (viz § 1 a násl. o. s. ř.).

[33] Ostatně toho si jsou vědomi i sami stěžovatelé. V kasační stížnosti připouštějí, že předmětný sousedský spor lze řešit v řízení před civilními soudy. S ohledem na jeho náročnost, délku, krivdy způsobené stěžovatelům (jejich předchůdcům) atp., se však domnívají, že by měl být řešen v řízení podle § 36 katastrálního zákona. Podle názoru zdejšího soudu ani taková argumentace nevyvolává možnost postupu podle uvedeného ustanovení. Výčet chyb katastru, které lze opravit postupem dle § 36 katastrálního zákona, je výčetem taxativním. Uvedené ustanovení tedy nelze aplikovat na jiné deficity než na ty, které v něm jsou uvedeny. Pokud by katastrální úřady provedly uvedeným způsobem i jiné korekce údajů katastru, vybočily by z ústavní maximy čl. 2 Listiny základních práva a svobod, dle které lze veřejnou moc uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 9 As 78/2007 - 118, ze dne 27. 11. 2012, č. j. 2 As 144/2011 - 47 atp.).

[34] Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na povahu dané věci rozhodl soud ve věci přednostně. O kasační stížnosti rozhodl soud bez jednání, protože mu takový postup umožňuje § 109 odst. 2 s. ř. s.

[35] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nebyli v řízení o kasační stížnosti úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[36] Výrok ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení vychází z § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil a z důvodů hodných zvláštního zřetele jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V daném řízení osoba zúčastněná na řízení neplnila žádné povinnosti, které by jí soud uložil, přičemž nebyly shledány ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 19. dubna 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu